

D' Art

PREÀMBUL BREU. — Quan menys m'ho esperava, em veig precisat a reprendre les meves converses sobre temes artístics en aquesta REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA. De la mateixa manera que em sé eclipsar quant entenc que tinc de fer-ho, no sé renunciar al compliment del meu deure quan en tal sentit se'm reclama. Prego al benèvol lector que sense exigir-me cap més explicació, em deixi reprendre, doncs, aquella tasca que vaig interrompre en el nombre de Desembre del 1926. Com a soldat desconegut de la cultura, amb tota bona voluntat — sinó amb tot el talent que la importància d'aquesta Revista i de l'entitat que representa es mereixen — procuraré acomplir la feina que s'em assenyala, amb la vènia, que dono per atorgada, del lector i, sobre tot, amb la benvolença mateixa amb què jo procuro tractar a tothom. I prou de parlar de mi mateix.

EXPOSICIÓ AGUSTÍ BAIGES. — Durant el mes de Maig en el nostre casal s'ha celebrat una exposició de l'artista tortosí Sr. Agustí Baiges.

Aquest senyor aportà a la nostra sala d'exposicions 10 dibuixos i 8 olis.

La vivacitat dels darrers i la tècnica emprada en els primers fou cosa que sorprengué a la primera visita que hom féu a l'exposició. En dir vivacitat en les pintures no hi donc altre alcanç que la brillantor del colorit, verament decoratiu, alegre, de totes les seves obres, les quals, analitzades fredament resultaven extremadament subjectives. El Sr. Baiges es mostrà altament personal, però també altament arbitrari en el conjunt de la seva obra. Si algun parentiu deuríem donar-li fóra, en primer lloc, amb l'eminent i genial Hermen Anglada Camarassa. Les seves irisacions de línees i aquell colorit exaltat, sintètic, s'emparenten. La pinzellada grassa, verament opulenta, de no ésser tan llarga, l'emparentarien també, en aquest sentit, amb N. Raurich.

L'obra del Sr. Baiges no s'adiu amb el nostre sentiment del paisatge que el concebim més plè de detalls. Els colors, en la Natura ,hi són entrelligats per mil matitzacions. La gama dels tons i mitjos tons dividits i subdividits infinitament és, en definitiva, el que dóna calitat a una pintura. I d'això ,en les pintures del Sr. Baiges s'en prescindeix a grateient. Per què? Tal com produeix aquest pintor — quina traça no hem de regatejar sinó ponderar tal com és —, pot produir-se el paisatge en el propi taller. S'encara el Sr. Baiges amb l'original? Si es posa davant del natural, sap prescindir-ne i l'agafa solament com un músic que només en diu la part que li convé per a la seva especulació sonora.

Com a pintures decoratives tenen, les del Sr. Baiges, un veritable interès. Com a explicació d'un paisatge són inacceptables, són epidèmiques i irrealis. Podrien *standarditzar-se* perfectament. El que té de bò aquesta pintura, a nostre entendre, és que almenys l'artista es proposa dir un caràcter, que no sols el fa dominar per tot, sinó que a ell "subjuga" tota l'obra. L'art extrem-oriental d'un Kôrin p. e. o d'un Eitoku-

Kano amb menys sentit de l'ànima del paisatge i molt menys característic, podria també emparentar-lo pel que es refereix a la taca i la silueta.

En conjunt, la pintura del Sr. Baiges és, doncs, una pintura mancada de verisme; es rabeija en una troballa i es repeteix contra la Natura que és essencialment dinàmica, diversa i infinitament original.

Els dibuixos són d'una tècnica remarcable i enc que també epidèrmics, són força sensuals, i les flonjors de les carns femenines conviden a una festa tàctil; les seves plomades recorden els dibuixos de mantes acadèmies. Una obra entre elles guanya en profunditat i desinvoltura i és una testa de Crist, millor sentida, i executada més des- preocupadament.

L'obra del Sr. Baiges ens apar eminentment burgesa i no hi ha dubte que ha d'agradar més als menys iniciats en qüestions artístiques que no pas als acostumats a gus- tar els problemes estètics i particularment plàstics, perquè no resisteix l'anàlisi. Es la contraposició d'un Goya, tan divers i sovint tan desequilibrat, i malgrat tot, sempre tan interessant, sempre tan admirable.

Aquí vindria bé una disquisició sobre si l'obra d'art ha d'emocionar més a l'ini- ciat que no pas al profà o al revés, qüestió que procurarem estudiar un altre dia, sense la pretensió d'arribar a l'explicació total del problema o millor dit a la seva solució, ja que reconeixem *a priori* les seves grans dificultats.

CÉSAR FERRATER